

Les 74 – Antwoorden

Opdracht 1: Geef de vertaling en de uitspraak

Zij [is] journaliste	היא כְּתִיבָת	hie kattèvèt
Een goed handschrift	כְּתִב־יָד טוֹב	k ^è táv-yád tov
Haar slechte spelling	הַכְּתִיב הָרַע שְׁלָהּ	hakk ^è tiev hárá shèláh
Ik (v) wil de schrijver ontmoeten	אֲנִי רוֹצֶה לִפְגּוֹשׁ אֶת הַסּוֹפֵר	^a nie rotzáh lifgosh èt hassofer
אתם כותבים כתבה לעיתון	אַתֶּם כּוֹתְבִים כְּתָבָה לְעִיתוֹן	attèm kotviem katáváh lá'iton Jullie schrijven een artikel voor de krant
היא כותבת אנגלית [באנגלית]?	היא כּוֹתְבַת אַנְגְלִית [בְּאַנְגְלִית]?	hie kotèvèt [b ^e]angliet? Schrijft zij [in het] Engels?
הכתובת על המכתב	הַכְּתוּבָת עַל הַמְּכַתֵּב	haketovèt al hammichtáv Het adres op de brief
היא ספרה את העיתונים	היא סִפְרָה אֶת הָעִיתוֹנִים	hie sáfráh et ha'itoniem Zij telde de kranten
[אני] אכתוב לשבועון	[אֲנִי] אֶכְתּוֹב לְשִׁבּוּעוֹן	[^a nie] èchtov lash ^è voe'on Ik zal voor het weekblad schrijven

Het persoonlijk voornaamwoord is hier overbodig en wordt gewoonlijk weggelaten

Opdracht 2: Vervoeg het werkwoord Onderwijzen, לימד limmed [pi'el].

Persoon	Tegenwoordige tijd	Verleden tijd **	Toekomende tijd	Persoon			
Ik (m)	מְלַמֵּד	m ^e lammed	לִימְדָתִי	limmadtie	אֶלְמַד	^a lammed	אֲנִי
Ik (v)	מְלַמֶּדֶת	m ^e lammèdèt	לִימְדָתִי	limmadtie	אֶלְמַד	^a lammed	אֲנִי
Jij (m)	מְלַמֵּד	m ^e lammed	לִימְדָתְךָ	limmadtá	תְּלַמֵּד	t ^e lammed	אַתָּה
Jij (v)	מְלַמֶּדֶת	m ^e lammèdèt	לִימְדָתְךָ	limmadt	תְּלַמְדִי	t ^e lamdie	אַתְּ
Hij	מְלַמֵּד	m ^e lammed	לִימַד	limmed	יְלַמֵּד	y ^e lammed	הוא
Zij	מְלַמֶּדֶת	m ^e lammèdèt	לִימְדָהּ	limdáh	תְּלַמֵּד	t ^e lammed	היא
Wij (m)	מְלַמְדִים	m ^e lamdiem	לִימְדָנוּ	limmadnoe	נְלַמֵּד	n ^e lammed	אֲנַחְנוּ
Wij (v)	מְלַמְדוֹת	m ^e lamdot	לִימְדָנוּ	limmadnoe	נְלַמֵּד	n ^e lammed	אֲנַחְנוּ
Jullie (m)	מְלַמְדִים	m ^e lamdiem	לִימְדַתֶּם	limmadtèm	תְּלַמְדוּ	t ^e lamdoe	אַתֶּם
Jullie (v)	מְלַמְדוֹת	m ^e lamdot	לִימְדַתֶּן	limmadtèn	תְּלַמְדוּ	t ^e lamdoe *	אַתֶּן
Zij (m)	מְלַמְדִים	m ^e lamdiem	לִימְדוּ	limdoe	יְלַמְדוּ	y ^e lamdoe	הֵם
Zij (v)	מְלַמְדוֹת	m ^e lamdot	לִימְדוּ	limdoe	יְלַמְדוּ	y ^e lamdoe *	הֵן

Gebiedende wijs: m: לַמֵּד lammed, v: לַמְדִי lamdie, mv: לַמְדוּ lamdoe, infinitief: לְלַמֵּד l^elammed

* In plaats van een verouderde langere vrouwelijke vorm wordt nu de mannelijke vorm gebruikt.

** In oudere teksten ontbreekt de yod

Les 76 – Conversatie

We gaan een hele reeks woorden leren voor een beleefd gesprek.

שְׁלוֹמ	sháлом	Hallo, goede dag/morgen/middag/..
בּוֹקֵר טוֹב	boqèr tov	Goede morgen
צֶהֱרִיִּים טוֹבִים	tzoh ^è rayiem toviem	Goede middag (Let op de Ashkenazische uitpraak!)
עֶרֶב טוֹב	èrèv tov	Goede avond
לַיְלָה טוֹב	layláh tov	Goede nacht
יוֹם טוֹב	yom tov	Goede dag; feestdag
מַה שְׁלוֹמְךָ?	mah shlomchá?	Hoe gaat het met u? (m)
מַה שְׁלוֹמֶךָ?	mah shlomech?	Hoe gaat het met u? (v)
מַה נִּשְׁמַע?	mah nishma?	Wat is er voor nieuws? Hoe gaat het?
סְלִיחָה	slicháh	Excuses, mijn verontschuldigen, sorry
שִׁטּוֹת	sh ^è toet (v)	Onzin, dwaasheid שִׁטּוֹת sh ^è toeyot
תּוֹדָה רַבָּה	todáh rabáh	Hartelijk dank, veel dank
תּוֹדָה	todáh (v)	אֲדוֹנִי ^a donie (m) Meneer, mijnheer
רַבָּה	rabáh (bn)	גֵּבֶר gèvèr (m) Man (ongebruikelijk)
אֲדוֹן	ádon (m)	גַּבְרַת g ^e vèrèt (v) Dame, mevrouw

שֵׁם	shem (m)	Naam	בִּיקוּר	biqquer (m)	Bezoek
.... שְׁמִי	sh ^e mie	Mijn naam is....	סֵדֶר	sedèr (m)	Orde, regel
? מַה שְׁמֶךָ?	mah shimchá?	Wat is uw naam? (m)	בְּסֵדֶר	b ^e sedèr (bw)	In orde
? מַה שְׁמֶכָּהּ?	mah sh ^e mechá?	Wat is uw naam? (v)	זֶה בְּסֵדֶר	zèh b ^e sedèr	Het is in orde
בְּבִקְשָׁה	b ^e vaqásháh	Alstublieft (vragend)	נָעֵם	ná'iem (bn)	Aangenaam, plezierig
אָנָּה	ánná	Alstublieft (gevend)	מְאוֹד	m ^e 'od (bn)	Zeer, heel, erg
סְבִלְנוּת	savlánoet	Geduld	נָעֵם מְאוֹד	ná'iem m ^e 'od	'Leuk u te ontmoeten'
בִּיקֵר, בִּיקְרֵי	biqquer [pi'el]	Bezoeken, controleren	לְהִתְרַאוֹת	l ^e hitrá'ot	Tot weerziens
מְבַקֵּר	m ^e vaqquer (m)	Bezoeker, controleur			

Opdracht 1: Vervoeg het werkwoord Bezoeken (of controleren, bekritisieren), בִּיקֵר or בִּיקְרֵי {biqquer} [pi'el]. Zie het voorbeeld in [Les 35](#).

Persoon	Tegenwoordige tijd	Verleden tijd	Toekomende tijd	Persoon
Ik (m)	אֲנִי
Ik (v)	אֲבַקֵּר	אֲנִי
Jij (m)	אַתָּה
Jij (v)	בִּיקַרְתְּ	biqqart	אַתְּ
Hij	הוא
Zij	היא
Wij (m)	אֲנַחְנוּ
Wij (v)	אֲנַחְנוּ
Jullie (m)	אַתֶּם
Jullie (v)	מְבַקְרוֹת	m ^e vaqrot	אַתֶּן
Zij (m)	הֵם
Zij (v)	הֵן

Geb. wijs: m:, v:....., mv:, infinitief: לְבַקֵּר l^evaqer

Opdracht 2: Geef de uitspraak en de vertaling:

? אֲדוֹן בְּתוֹאֵל מַה שְׁלוֹמְךָ?

רִישׁוֹן נְהִיגָה שְׁלֶךְ בְּבִקְשָׁה

סְבִלְנוּת, זֶה בְּבֵית שְׁלִי

צְהַרְיִים טוֹבִים, גְּבַרְתְּ מְרִים

תּוֹדָה עַל בִּיקוּרְךָ

לְהִתְרַאוֹת בְּנִסָּן

רְאוּבֵן, הַמְּכֹנִיַת שְׁלֶךְ [היא] בְּסֵדֶר

Opdracht 3: Beluister het lied *Baroech haba* op www.youtube.com/watch?v=d7aulhtCG-4 of www.youtube.com/watch?v=uv6_iYoRKzi, geef de uitspraak en vertaal dit tekstgedeelte uit Psalm 118:26. Raadpleeg zo nodig de lessen 30 en 42 en woordenlijst [Les_75](#)
 בְּרוּךְ הוֹבֵא, בְּשֵׁם אֲדוֹנָי הַלְלוּיָהּ

Een pagina over begroetingen uit het *Israel Today Magazine*, april 2016:

De groet is bij Joden een uitspraak waarmee je iemand zegent, en vraagt naar het welzijn van de ander. De meest gebruikelijke en oudste groet is: - **שלום וברכה** 'Vrede en zegen!', dat wordt uitgesproken als 'Sjalom oevracha'.

Als Gideon een Engel van de Heer heeft gezien en bang is dat hij moet sterven, stelt de engel hem gerust met de woorden: 'Vrede zij met u!' (Rechters 6:23). In dit verband betekent dit zoiets als: 'Wees gerust!' Toen de opgestane Jezus zijn angstige discipelen ontmoette, stelde Hij hun gerust door te roepen: 'Vrede zij met jullie' (Lukas 24:36). Boaz begroette de arbeiders die de oogst binnenhaalden, met: 'Vrede zij met jullie!' (Ruth 2:4), en Jozef begroette Benjamin met 'Genade zij met u' (Genesis 43:29b).

Ter begroeting boog men diep om zich te verootmoedigen ten opzichte van de ander, en kuste men de voeten van de ander. Of men pakte iemand bij de hand en kuste zijn baard (II Samuël 20:9). Ook kon men ter begroeting de ander omarmen (Genesis 33:4). Of iemand werd begroet met een kus (Lukas 7:45; Matteüs 26:48).

Een groet die gerelateerd is aan het moment van de dag, zoals bij ons 'goede morgen', bestond in Bijbelse tijden niet. In het Nieuwe Testament worden begroetingen zorgvuldig geformuleerd. Zoals bijvoorbeeld in de brief aan de Romeinen: 'Genade zij met u en

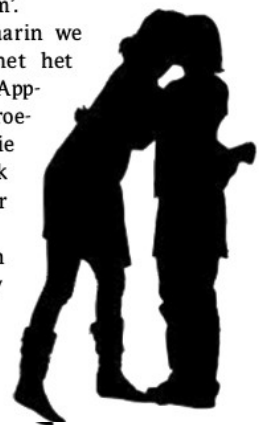

vrede van God, onze Vader, en van de Heere Jezus Christus' (Romeinen 1:7). En: 'Een eigenhandig geschreven groet van mij, Paulus. Als iemand de Heer niet liefheeft – hij zij vervloekt! Maranatha! (Aramees: Onze Heer komt!). De genade van de Heer Jezus zij met u' (1 Korintiërs 16:21).

Indeloopder tijd werd de afscheidsgroet steeds korter, net als in Nederland. Woorden als 'doei' en het zuidelijke '(h)oudoe' worden toegeschreven aan overblijfselen uit de Franse tijd (adieu) en de perioden van de Spaanse Nederlanden (adios). Deze afscheidsgroeten voeren terug op het Latijn: 'ad deum'.

In deze tijd, waarin we vooral druk zijn met het schrijven van WhatsApp- en sms-berichten, keren we bij het groeten zelfs terug tot hiërogliefen, die tegenwoordig *emoticons* heten. Ook ik gebruik emoticons om een ander iets goeds toe te wensen.

Maar de huidige pictogrammen zijn erg trendgevoelig en zullen gauw weer verdwijnen. Ik gebruik liever de oude Bijbelse begroetingsvormen, die hebben de tand des tijds immers doorstaan!

Hebreeuwse begroetingen:

Sjabbat sjalom - שבת שלום

Sjavoea tov - goede week – שבוע טוב

Chağ sameach – vrolijk feest – חג שמח

Sjana tovah – een goed nieuw jaar – שנה טובה

Sjana tovah oemtoeka – een goed en zoet nieuw jaar! De wens van het Israëliische Nieuwjaar (Rosj ha Sjana) waarbij een stukje appel in honing wordt gedoopt) – שנה טובה ומתוקה

Lesjana tovah tikatewu – mag je ingeschreven worden (in het Boek des Levens) voor een goed (nieuw) jaar! – לשנה טובה תכתבו

Voor het vasten voor Jom Kippoer wenst men elkaar...

Tsom kal – dat het vasten licht mag zijn – צום קל

Voor Sukkot, Pesach en Shavoeot wenst men elkaar...

Moadiem lesjiemchah – vrolijke feestdagen! – מועדים לשמחה

Men antwoordt daarop met

Chagiem oezmaniem lesasson – feestdagen en tijden van vreugde! – חגים וזמנים לששון

Mazal tov – een geluwxwens bij vrolijke gebeurtenissen – מזל טוב

Zieken wenst men...

Refoea sjleemah – volkomen gezondheid! – רפואה שלמה

Aan treurenden spreekt men medeleven uit

Ani misjtatef betsoratecha – ik leef met jou en je leed mee – אני משתתף בצערך

Alledaagse begroetingen:

Boker tov – goede morgen – בוקר טוב

Het antwoord daarop is: Boker or – een morgen vol licht – בוקר אור

Erev tov – goede avond – ערב טוב

Laila tov – goede nacht – לילה טוב

Lehitraot – tot ziens – להתראות

Shalom oevracha lecha (lach) – Vrede en zegen zij met je! – שלום וברכה לך

Dit laatste wens ik u van harte toe! ■ (ls)

Bronnen: Millon, hebrewonline.com, www.gov.il; Songs from the TheNaCh, Youtube.com.

Zie ook: www.youtube.com/watch?v=1W2YLGk-hKY How are you?